

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200767
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8818200767.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému: B. G., Y.. XX.XX.XXXX, L. E. C. Č.. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 2.981,98 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.889,88,- euro pozostávajúcu z dlžných úrokov istiny a zmluvný úrok vo výške 25,12 % ročne zo sumy 2.833,70,- euro od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania pred súdom 1. inštancie, ako aj odvolacom konaní, ktoré trovy je p o v i n n ý zaplatiť žalovaný, a to trovy sa priznávajú v c e l o m r o z s a h u s tým, že o týchto bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia dlžnej istiny vo výške 2.981,98 eur spolu s dlžným úrokom z istiny do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 2.889,88 eur, zmluvným úrokom vo výške 25,12 % ročne zo sumy 2.981,98 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.981,98 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom, č. k. 3Csp/36/2018 - 122 zo dňa 31.07.2019, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.833,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.833,70 eur od X. N. XXXX do zaplatenia, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a nepriznal sporovým stranám nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že pôvodný žalobca a žalovaný uzatvorili XX. C. XXXX zmluvu o úvere - dobrápôžička (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v XX mesačných splátkach po 76,30 eur počnúc XX. W. XXXX, pri výške úrokovej sadzby 25,12 % ročne, RPMN 28,23 % a priemernej RPMN na trhu 16,81 %. Dátum konečnej splatnosti úveru bol určený na XX. C. XXXX a celková čiastka úveru predstavovala sumu 6.796,22 eur. Žalovaný uhradil na predmetný úver 166,30 eur, a to 18,02 eur na istinu, 95,57 eur na úroky a 52,71 eur na poplatky. Pôvodný žalobca oznámil žalovanému výzvou na úhradu dlžnej sumy z XX. K. XXXX, že vzhľadom k tomu, že svojím konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere, stáva sa úverová pohľadávka k XX. K. XXXX predčasne splatnou v celom rozsahu. Zároveň vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 3.531,50 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Žalovaný túto výzvu prevzal XX. K. XXXX. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že právny predchodca žalobcu a

žalovaný uzatvorili XX. C. XXXX zmluvu, na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičku vo výške 3.000,- eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v XX mesačných splátkach po 76,30 eur. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v C. XXXX bol úrok 10,40 % p. a., z čoho mu bolo zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi zmluvnými stranami v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. S poukazom na skutočnosť, že výška zmluvného úroku je v rozpore s dobrými mravmi dospel súd prvej inštancie k záveru, že dohoda o výške úrokov je absolútne neplatná a v tomto dôsledku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.833,70 eur. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, keď uplynula lehota na plnenie, súd zaviazal žalovaného zaplatiť úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v spojení s príslušnými ustanoveniami nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády SR“). Súd nedovolil žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach v ním navrhovanej výške 20,- eur, pretože za týchto okolností by splácal svoj dlh viac ako 141 mesiacov, pričom pôvodný žalobca poskytol žalovanému úver na obdobie XX mesiacov. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 1 ods. 2 a § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a § 261 ods. 6 písm. d) a § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. Úrok z omeškania bol priznaný žalobcovi odkazom na ustanovenie § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 3 a § 10c nariadenia vlády SR. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP a s ohľadom na skutočnosť, že úspešnejšiemu žalovanému žiadne trovy konania nevznikli nepriznal sporovým stranám nárok na náhradu trov konania.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania odvolanie žalobca. Namietal, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP. Žalobca nesúhlasil s tvrdením súdu, že výška úrokovej sadzby 25,12 % je v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že súdom uvedená hodnota 10,40 % predstavuje priemernú hodnotu (tzv. aritmetický priemer), do ktorej vstupujú minimálne ako aj maximálne hodnoty úrokovej sadzby a súčasne poukázal na skutočnosť, že maximálna výška dohodnutých zmluvných úrokov v čase uzatvorenia zmluvy nebola žiadnym spôsobom limitovaná. Mal za to, že ak chcel súd zaujať takýto záver o neprimerane vysokej sadzbe zmluvných úrokov, mal tak urobiť po dôkladnom dokazovaní a detailnom odôvodnení rozsudku, nakoľko v prípade určenia výšky úrokovej sadzby ide o širší komplex posudzovania jednotlivých skutočností, na základe ktorých je následne stanovená výška úrokovej sadzby, teda na prijatie záveru o prípadnej neplatnosti dojednanej výšky dohodnutých zmluvných úrokov nestačí len odkaz na priemernú výšku úrokových sadzieb v danom období. Zdôraznil, že žalobca (správne žalovaný) uzatvoril zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

4. Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 15Co/7/2020 - 159 zo dňa 26.05.2020, zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude, aby žalobca, na ktorom leží dôkazné bremeno preukázal, že neprekročil najvyššiu prípustnú mieru odplaty, a to dôslednou analýzou daného úverového vzťahu založenou na aplikácii § 1 a § 1a nariadenia vlády SR, ktorú je potrebné podrobiť kritickému preskúmaniu zo strany súdu prvej inštancie a v prípade pochybností túto verifikovať vyžiadaním si odborného stanoviska od NBS tak, aby okolnosti, ako bolo dodržané ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v predmetnom úverovom vzťahu boli nepochybne zistené. V tomto smere treba konštatovať, že so zreteľom na spotrebiteľský charakter prejednávanej veci nie je v zmysle § 295 CSP súd viazaný návrhmi strán na rozsah dokazovania. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania.

5. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu o úvere - dobrápôžička, Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky, Sadzobník poplatkov, Oznamenie žalobcu o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, Upozornenie žalobcu na vznik práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa XX.XX.XXXX, listinu Aktuálny stav úveru ku dňu vyhotovenia žaloby.

6. Dňa XX.XX.XXXX uzatvorili žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o úvere Dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli okrem iného Obchodné podmienky žalobcu pre úver - Dobrá pôžička, Všeobecné obchodné podmienky žalobcu a sadzobník poplatkov žalobcu. Žalovaný svojím podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 3.000 eur. Na základe zmluvných dokumentov sa žalovaný zaviazal v stanovenej lehote vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov a plniť ostatné povinnosti v zmysle zmluvných dokumentov. Žalovaný neplnil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru žalobca v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s OP ÚP vyhlásil dňa XX.XX.XXXX úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný dlžnú sumu z úveru neuhradil, a to ani len sčasti. Na základe vyššie uvedených skutočností bol žalovaný ku dňu XX.XX.XXXX povinný zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu vo výške 2.981,98 eur, úrok z istiny do XX.XX.XXXX vo výške 2.889,88 eur, zmluvný úrok vo výške 25,12% ročne zo sumy 2981,98 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 2.981,98 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia.

7. Nakoľko rozhodnutím odvolacieho súdu bol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania zrušený a vec v rozsahu zrušenia bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, súd I. inštancie sa zaoberal len tými nárokmi žalobcu, v ktorých častiach boli tieto zrušené a vrátené na nové konanie.

8. Súd následne doplnil dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom tunajšieho súdu 31.07.2019, podaným odvolaním zo dňa 28.08.2019, uznesením Okresného súdu v Prešove zo dňa 26.05.2020, zápisnicou z pojednávania na čl. 19.10.2020, vyjadrením žalobcu zo dňa 20.11.2020, stanoviskom NBS zo dňa 09.09.2021, zápisnicou z pojednávania zo dňa 06.04.2020 a s vyjadrením žalobcu zo dňa 20.04.2020 a zo dňa 17.06.2020.

9. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 20.11.2020 uviedol, že v zmysle vyjadrenia zo dňa 18.04.2019 žiada konajúci súd o priznanie zmluvného úroku, na ktorý by mal veriteľ nárok pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatiť ako cenu peňazí, v zmysle uznesenia NS SR zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 5Cdo 42/2020.

10. Dňa 13.09.2021 bolo tunajšiemu súdu doručené stanovisko Národnej banky Slovenska. V stanovisku sa uvádza: Dňa 25.08.2021 bol Národnej banke Slovenska (ďalej len „NBS“) doručený Váš list pod spisovou značkou 3Csp/36/2018-193 obsahom ktorého je žiadosť o odborné stanovisko k bodu 20 predloženého Uznesenia Krajského súdu v Prešove, č. k. 15CoCsp/7/2020-159 zo dňa 26.05.2020 (ďalej len „Uznesenie“). Súčasťou predložených dokumentov je Rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 3Csp/36/2018-122 a Vyjadrenie k výzve zo strany žalobcu na čl. 173. Dovoľujeme si Vás upozorniť, že Zmluva o úvere Dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“) spolu s dokumentárni Obchodné podmienky - Dobrá pôžička, Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník poplatkov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, však neboli súčasťou predloženej dokumentácie. Odbor ochrany finančných spotrebiteľov NBS (ďalej len „OFS“) posúdil v zmysle Vašej žiadosti a bodu 20 Uznesenia výšku odplaty, a to v súlade s §1 a §1a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „NV-SR“), a zároveň s §53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzatvorenia Zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Podľa §1 ods. 1 NV-SR odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Podľa §1 ods. 2 NV-SR sa odplata podľa odseku 1

vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok. Podľa §1 ods. 3 písm. b) NV-SR plnenia vyjadrené v peniazoch, ktoré tvoria odplatu, sa prepočítajú na percentá zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že:

a) opakujúce sa plnenie v peniazoch za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka, vydolí sa sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

b) jednorazové plnenie v peniazoch sa vydolí sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

c) opakujúce sa plnenie v peniazoch za rok sa vydolí sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100.

Podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. definujúceho pojem celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom patria do týchto nákladov všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok. Podľa §2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z. celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. OFS pri kontrole odplaty v Zmluve vychádzal z údajov obsiahnutých v predložených dokumentoch, kde podľa bodu 2 Uznesenia: „Pôvodný žalobca a žalovaný uzatvorili XX.XX.XXXX zmluvu o úvere - dobrá pôžička, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3000€, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v XX mesačných splátkach po 76,30€ počnúc dňom XX.XX.XXXX, pri výške úrokovej sadzby 25,12% ročne, RPMN 28,23% a priemernej RPMN na trhu 16,81 %. Dátum konečnej splatnosti úveru bol určený na XX.X.XXXX a celková čiastka úveru predstavovala sumu 6 796,22€.“ Výpočet Celkovej čiastky v zmysle § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z.: $96 \times 76,30 = 7\,324,80\text{€}$, a teda suma vypočítaná zo súčtu všetkých mesačných splátok (= súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom). Rozdiel celkovej čiastky vypočítanej OFS a celkovej čiastky uvedenej v Uznesení: $7\,324,80 - 6\,796,22 = 528,58\text{€}$. Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že z obdržanej dokumentácie nie je zrejmé, čo predstavuje rozdiel 528,58€, a zároveň nevieme posúdiť či suma 6 796,22€ predstavujúca celkovú čiastku spojenú so spotrebiteľským úverom zahŕňa okrem mesačnej splátky zloženej z istiny a úroku aj iný náklad v zmysle § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. Pre výpočet odplaty budeme predpokladať, že suma 6 796,22€ ekvivalentná XX mesačným splátkam vo výške 70,79€ ($=6\,796,22/XX$) predstavuje výlučne istinu s prislúchajúcimi úrokmi, a že rozdiel celkovej čiastky vo výške 528,58€ predstavuje súčet pre OFS neznámeho mesačného nákladu (nákladov) [$528,58/XX=5,5\text{€}$], ktorý v zmysle §2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. nemusel byť zahrnutý do výpočtu celkovej čiastky ale podľa §1 ods. 1 NV-SR sa považuje za plnenie, ktoré sa zahrnie do výpočtu odplaty.

Výpočet Odplaty v zmysle §1 ods. 2 a ods. 3 písm. b) NV-SR:

Úroková sadzba: 25,12%

Mesačný náklad: $528,58 / XX - 5,50\text{€} (2,2\%)$

Odplata podľa §1 ods. 2 NV-SR: $25,12\% + 2,2\% = 27,32\%$

Prepočet mesačného nákladu podľa §1 ods. 3 písm. b) bod 1 NV-SR: opakujúce sa plnenie v peniazoch za iné obdobie ako jeden rok (mesačný náklad 5,50€) sa prepočíta na obdobie jedného roka ($5,50 \times 12 = 66$), vydolí sa sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100 ($66 / 3000 = 0,022$) $\times 100 = 2,2\%$. NBS nie je oboznámená so skutkovým stavom prípadu a okolnosťami, za ktorých bola Zmluva uzatvorená. Posúdenie skutočnosti, čo predstavuje rozdiel vo výške 528,58€ a či tento rozdiel má alebo nemá byť zahrnutý do výpočtu odplaty, a či suma 6 796,22€ predstavuje výlučne istinu s prislúchajúcimi úrokmi, je v kompetencii príslušného súdu. Dovoľujeme si Vás upozorniť, že v prípade ak rozdiel celkovej čiastky vo výške 528,58€ nepredstavuje plnenie splatné mesačne, tak ako predpokladalo OFS, je potrebné toto plnenie opätovne prepočítať v zmysle §1 ods. 3 NV-SR. Zároveň ak celková čiastka vo výške 6 796,22€ zahŕňala okrem poskytnutej istiny a jej prislúchajúcemu úroku aj pre OFS neznáme náklady, je taktiež potrebné tieto náklady zahrnúť do výpočtu odplaty v zmysle §1 ods. 3 a §1 ods. 2 NV-SR. V závere poukazujeme na dôležitosť preskúmania vzniknutého rozdielu celkovej čiastky vo výške 528,58€, nakoľko nezahrnutie nákladov podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. do výpočtu celkovej čiastky spojenej so spotrebiteľským úverom výrazne ovplyvní aj hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predmetom dohľadu NBS nad dohliadanými subjektmi nie je rozhodovanie sporov z právnych vzťahov medzi dohliadanými

subjektmi a ich klientmi, na ktorých prejednávanie a rozhodovanie sú príslušné súdy alebo iné orgány podľa osobitných predpisov. Dovoľujeme si Vás upozorniť, že toto stanovisko nie je právne záväzné a môže sa odlišovať od stanoviska vecne príslušných orgánov.

11. Žalobca vo svojom vyjadrení k výzve zo dňa 20.04.2022 podal stanovisko, v ktorom uviedol, že dňa XX.XX.XXXX bola medzi veriteľom - I. E., A..C.. a žalovaným v právnom postavení dlžníka uzavretá zmluva o úvere, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy o úvere bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3.000,00 Eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v XX splátkach vo výške 76,30 Eur s lehotou splatnosti k 15. dňu v mesiaci. Mesačná splátka vo výške 76,30 Eur pozostávala zo splátky istiny a úroku vo výške 73,00 Eur a z poplatku za poistenie úveru vo výške 3,30 Eur, ktorého výška bola určená v zmysle Sadzobníka poplatkov. V zmysle ust. § 2 písm. g) ZoSÚ „celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.“ Na základe uvedeného je zrejmé, že v danom prípade išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov úveru sa s poukazom na ust. § 2 písm. g) ZoSÚ nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru, tzn., že ak na získanie úveru nebolo poistenie povinné, poplatok za poistenie nemá byť započítaný do celkových nákladov spojených s úverom. Do celkových nákladov a poplatkov za poistenie úveru započíta, len ak je poistenie povinné na získanie úveru, resp. na získanie za ponúkaných podmienok. V prípade zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným nebol poplatok za poistenie zarátaný do celkových nákladov, nakoľko žalovaný uzavrel zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby poistenia úveru, pričom táto nebola podmienkou na získanie úveru alebo získanie za ponúkaných podmienok. Žalobca predkladá listinu s výpočtom RPMN (CVNÚ), ktorý je vypočítaný podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzorec výpočtu RPMN žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi, do kalkulačky implementoval externý dodávateľ, ktorý garantuje správnosť výpočtu RPMN. V predmetnom výpočte je vidieť, že posledné splátky úveru sú v nižšej hodnote. NBS si jednoduchým vynásobením určila celkovú výšku nákladov tak, že vynásobila počet mesačných splátok uvedených na úverovej zmluve krát výška mesačnej splátky ($76,30 \cdot XX$). Uvedený prepočet však nie je správny, nakoľko posledné splátky úveru v zmysle predloženého výpočtu RPMN a Predpisu splátok sú v nižšej sume, ako bola mesačná splátka úveru. Je to z dôvodu, že prvotný veriteľ pohľadávky (I.Á. E., A..C..) pred poslednou „celou“ splátkou zasiela dlžníkovi informáciu o výške poslednej splátky, tzn. banka zašle pred splatnosťou predmetnej splátky dlžníkovi list, ktorým mu oznámi poníženú výšku splátky a zároveň mu oznámi, že sa jedná o poslednú splátku. Uvedené je práve z dôvodu, že bankový systém je nastavený na dobu splácania v rokoch, pričom samotný dlžník si v žiadosti (okrem iného) má možnosť zvoliť výšku úveru ako aj dobu splácania úveru v rokoch a z dôvodu, že výška mesačnej splátky (bez poistenia) je zaokrúhľovaná na celé eurá. Na základe uvedeného je zrejmé, že celkové náklady na úver boli vo výške 3.796,22 Eur ($93 \cdot 73,00 \text{ Eur} + 7,22 \text{ Eur} = 6.796,22 \text{ Eur} - 3.000,00 \text{ Eur} = 3.796,22 \text{ Eur}$). Údaj o celkovej čiastke úveru v sume 6.796,22 Eur je uvedený v čl. 4 (bod 4.1) predmetnej zmluvy uzavretej so žalovaným. Nie je preto pravda, že spotrebiteľ bol pri podpise zmluvy o úvere zavádzaný, či klamlivo informovaný o náležitostiach poskytnutého úveru. V nadväznosti na vyššie uvedené je zrejmé, že RPMN a celková výška nákladov bola vypočítaná správne, pričom zmluvu o úvere nie je možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov na základe toho, že by neobsahovala určenie výšky, počet a termíny splátok, nakoľko tieto údaje sú zo Zmluvy o úvere zrejmé. Zároveň koncom na nášho vyjadrenia zdôrazňujeme, že stanovisko NBS nie je pre relevantné a náležité posúdenie sporu zo strany súdu právne záväzné. Žalobca naďalej zotrváva na uplatnenom nároku v zmysle svojej predchádzajúcej argumentácie.

12. Pojednávanie konaného dňa 22.06.2022 sa nedostavil žalobca, zástupca žalobcu s tým, že títo sa ospravedlnili.

13. Nedostavil sa ani žalovaný s tým, že doručenie predvolania je vykázané a tento sa neospravedlnil.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

16. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

22. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkový výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j)ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k)výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l)právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m)súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n)prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x)názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

24. Ako vyplýva z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

25. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

26. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

28. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

29. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

30. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

31. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

32. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho

ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

33. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením *lex specialis* s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

34. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

35. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

36. Vzhľadom na ust. § 455 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

37. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

38. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

39. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplátou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňujú navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať

časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. (v súvislosti s vyššie uvedeným porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020).

40. Vzhľadom na vyššie uvedený názor, v danom prípade je dôvodný aj nárok žalobcu na úrok z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, a to vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

41. Žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný ku XX.XX.XXXX. Žalovaný vykonal jednu čiastkovú úhradu dňa XX.XX.XXXX a od tohto dátumu však žiadnu úhradu nevykonal. Ku dňu spísania žaloby, t. j. ku XX.XX.XXXX si žalobca vyčíslil dlžné úroky z úveru vo výške 2.889,88 eur, tento nárok súd žalobcovi priznal.

42. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zmluvný (riadny) úrok odo dňa nasledujúcom po dni, kedy bola spísaná žaloba žalobcu, t. j. od XX.XX.XXXX do zaplatenia, súd mu priznal tento nárok avšak len do konečnej splatnosti úveru, t. j. do XX.XX.XXXX.

43. Nárokom zo zmluvy, je aj nárok na zaplatenie nákladov spojených s poistením schopnosti splácať úver vo výške 3,30 eur mesačne. Čo sa týka dojednania poistenia v zmysle zmluvy v bode 4.10., súd má za to, že poistenie tak, ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalobca nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Súd má taktiež pochybnosti o skutočnom oboznámení sa s uvedenými dokumentmi Uvedenie údajov o prijatí tohto typu „poistenia“ tak ako bolo uvedené v predmetnej zmluve bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaný sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poistnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Takto žalovanému vznikla povinnosť platiť v rámci príslušnej dojednanej splátky aj časť predstavujúcu náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver. Rovnako aj pri tomto dojednaní mal súd za to, že ide o dojednanie spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto sumu uplatňovanú z tohto titulu žalobou opätovne čo do zvyšku zamietol.

44. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

45. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

47. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Súd mal v tejto súvislosti za preukázané, že žalobca nebol úspešný len v časti nákladov spojených s poistením schopnosti splácať úver, čo súd pokladá za nepatrný neúspech. Súd má za to, že žalobca je v spore ako pred súdom prvej inštancie, tak aj v odvolacom konaní, keď odvolací súd na podklade ním podaného odvolania, zrušil v časti rozhodnutie súdu prvej inštancie, úspešný v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.